

PRILOZI POZNAVANJU ŽIVOTOPISA ZADARSKOG POVJESNIČARA LORENZA FONDRE (1644-1709)

Lovorka Čoralić

Lorenzo Fondra - književnik, povjesničar i diplomat ubraja se s obzirom na svestranost djelovanja u najznačajnije ličnosti Zadra i Dalmacije u drugoj polovini XVII stoljeća i na početku XVIII stoljeća. Prikazan je njegov životni put. Istaknut je značaj Lorenza Fondre kao historičara, navedeni njegovi radovi. U prilogu se objavljuje prijepis oporuke.

Lorenzo Fondra - književnik, povjesničar, diplomat i odvjetnik može se s obzirom na raznovrsnost svojeg djelovanja ubrojiti u najznačajnije ličnosti Zadra i Dalmacije u drugoj polovini XVII i u prvim godinama XVIII stoljeća. Obitelj Fondra porijeklom je iz Milana, gdje je još davne 1413. god. Tomaso Fondra odlukom cara Sigismunda odlikovan naslovom carskog baruna. Njegov sin Ambrogio odselio se u Veneciju gdje je njegove potomke dužd Pasquale Cicogna 1593. god. odlikovao naslovom palatinskih grofova¹. Iz Venecije je potom Republika slala pojedine članove obitelji Fondra na razne dužnosti u Dalmaciju. Tako je djed Lovre Fondra, Ferdinand obnašao službu sudskog kancelara u Šibeniku, dok je otac Antun najprije bio bilježnik na Krku, te potom upravitelj fiskalne komore u Šibeniku. Ovdje se oženio Laurom Martinis, udovicom šibenskog plemića Ivana Pellegrini, sa kojom je imao petero djece: Margaretu - ženu Kazimira Vrančića, Angela - guvernadura Skradina, Alvisea - opata, Franju - kapetana i Lovru, koji je rođen 1644. god. u Šibeniku². Lovro Fondra osnovno je obrazovanje stekao u rodnom gradu. Studij prava započinjje na Sveučilištu u Padovi, gdje postiže doktorat obaju prava. U Zadru radi kao advokat, a od 1686. god. obnaša i službu asistenta i konzultora sv. Ufucija, te, nešto kasnije i generalnog zastupnika provincije sv. Jerolima franjevačkog reda. Od 1687. god. glavni je fiskalni zastupnik grada Zadra, a od 1693. god. advokat državne blagajne. Do god. 1696. u izvorima se bilježi kao građanin (cittadino) Zadra, da bi od ove godine bio primljen u zadarsko plemstvo. Pored pripadnosti šibenskom i zadarskom plemstvu, Lorenzo je uskoro ušao i u plemićko vijeće grada Nina i Trogira. Iste godine preuzima i dužnost općinskog blagajnika (kamerlengo)³. Uspon u obnašanju istaknutih položaja u upravi Dalmacije nastavlja se, te je 1696. god. imenovan zastupnikom državne blagajne za Dalmaciju⁴. God. 1698. započinjje njegova diplomatska aktivnost. Mletačka Republika upućuje ga kao svog

¹ F. A. Galvani, *Il re d'armi di Sebenico, Venezia 1885*, str. 122-123; G. Sabalić, *Guida archeologica di Zara, Zara 1897*, str. 191-192; A. Bakotić, *Note araldiche. De Fondra Ferra, Archivio storico per la Dalmazia*, vol. I, fasc. 2, Roma 1926, str. 27; J. Kolumbić, *Grbovi zadarskih plemićkih obitelji početkom II austrijske vladavine Dalmacijom, Radovi Instituta JAZU Zadar*, sv. 26, Zadar 1979, str. 96.

² F. A. Galvani, nav. dj., str. 123-124; A. Bakotić, nav. dj., str. 26; *Leksikon pisaca Jugoslavije*, sv. II, Beograd 1979, tekst D. Berića (dalje LPJ II), str. 148.

³ LPJ II, str. 148; A. Bakotich, nav. dj., str. 26-27; K. Stošić, *Galerija uglednih Šibenčana, Šibenik 1936*, str. 29.

⁴ LPJ II, str. 148; J. Kolumbić, nav. dj., str. 96; C. G. F. Heyer von Rosenfeld, *Der Adel des Koenigreichs Dalmatien, Nuernberg 1873*, str. 43.

poslanika u Beč, gdje se sastaje sa mletačkim predstavnikom u Austriji, te nakon dogovora zajedno odlaze u Srijemске Karlovcе, gdje se vode pregovori o razgraničavanju Venecije i Austrije sa Turskim Carstvom na području Dalmacije. Nakon ove diplomatske misije Lovro se vraća u Zadar, gdje do smrti obnaša dužnost savjetnika općine i zastupnika crkve sv. Šimuna u Zadru⁵. Godine 1700. Republika mu je, poradi zasluga koje je sam Lorenzo kao i ostali članovi obitelji iskazivao prema njoj podijelila nasljedni naslov "conte veneto". Pored naslova Lorenzo je investiturom stekao i znatne zemljišne posjede na području zadarskog i šibenskog distrikta. Tako je npr. na otoku Murteru u području sela Betina Lorenzo stekao znatan zemljišni posjed koji su u svojstvu kolona obrađivali tamošnji težaci. Pored stečenog posjeda Lorenzo je i kupovinom proširivao prvobitan posjed. Tako je 1698. god. kupio od Margarete, udovice Blaža Soppe posjed na istom mjestu za 620 lira⁶. Lorenzo Fondra nije se intenzivno bavio agrarnim poslovanjem, već je veći dio života proveo u Zadru, obnašajući različite službe u lokalnoj upravi. Umro je u Zadru 2.7.1709. god., a sahranjen je u crkvi sv. Lovre u Sibeniku.

Značaj Lovre Fondre, čiju smo političku biografiju naveli u najkraćim crtama, je u njegovim radovima iz povijesti Zadra i Dalmacije o čemu je ostavio i više rukopisa koji su većim dijelom objavljeni kasnije. Prvo njegovo djelo nastalo je 1669. god. povodom tragične pogibije mletačkog generalnog providura mora Catarina Cornara u Kandiskom ratu i nosi naslov "Poesie in morte dell'illustrissimo et Eccellentissimo Signore cav. Caterino Cornaro Provveditor general da mar ucciso da bomba nemica nella difesa di Candia, raccolto con occasione dei funerali celebrati d'ordine dell'Eccellentissimo Senato, e conservato agl'illustrissimi et Eccellentissimi Signori Girolamo cav. et Federico Cornari da Lorenzo Fondra" (Venezia 1669). Kandijski rat i uspješna mletačka osvajanja u Dalmaciji bili su povod za Fondrine zabilješke o osvajanju i obrani Čitluka u Hercegovini 1694. god. pod zapovjedništvom generalnog providura u Dalmaciji Daniela Dolfina⁷. U rukopisu je ostavio građu za povijest Dalmacije "Storia della Dalmazia" (sačuvana samo 20-21 knjiga), te "Diari" - dva dnevnika iz doba mirovnih pregovora i razgraničenja Mletačke Republike sa Turskom Carstvom 1699. god. u Srijemskim Karlovcima. Dio dnevnika objavio je 1897. god. V. Brunelli.⁸ Najznačajnije sačuvano djelo Lorenza Fondre je spis "Istoria della insigne reliquia di San Simeone profeta che si venera in Zara", koji je 1855. god. objavio G. Ferrari-Cuppil⁹.

O ličnosti i djelovanju Lorenza Fondre pisano je do sada u više navrata, ali najčešće u sklopu razmatranja djelovanja obitelji Fondra ili prikaza političkog i kulturnog života u Dalmaciji i Zadru u XVII stoljeću. Tako Š. Ljubić u "Dizionario biografico degli uomini illustri della Dalmazia" samo registrira njegovo djelovanje, navodeći krivi podatak da je živio oko 1632. god.¹⁰, koji je potom preuzet i u sintezi "Znameniti i zaslužni Hrvati 925-1925"¹¹. Nešto više podataka o obitelji Fondra, napose o Lorenzu F. nalazimo u pregledu plemstva Dalmacije C. F. G. Heyera, te posebno u djelu F. A. Galvani "Il re d'armi di Sebenico". Djelo Lorenza Fondre o relikvijama sv. Šimuna ukratko spominje i C. F. Bianchi u djelu "Fasti di Zara"¹², dok V. Miagostović preporučava sadržaj spomenutih "Diari". Vodič kroz povijest i kulturne znamenitosti Zadra G. Sabalića sadrži doduše brojne podatke o obitelji Fondra, ali je lik Lorenza Fondre spomenut tek usputno. U kratkom prilogu "Note Araldiche de Fondra Ferra" A. Bakotić

⁵ A. Bakotić, nav. dj., str. 27; K. Stošić, nav. dj., str. 29; V. Miagostović, *Il Nuovo Cronista di Sebenico*, anno V-VI, 1897-1898, Trieste 1898, str. 328-329.

⁶ Historijski arhiv u Zadru, fond Spisi zadarskih bilježnika, Nicolo Lommazzi, b. II, fasc. 18, str. 31-34a, b. III, fasc. 23, str. 4-5.

⁷ Čitluk conquistato et difeso nella campagna 1694. con altri acquisti fatti nella Dalmazia fatte dalle armi della Republica, Augusta 1695. (LPJ II, str. 148, K. Stošić, nav. dj., str. 29).

⁸ V. Brunelli, *Dr L. Fondra: Diari di Vienna (1700), Programma dell'I. R. Ginnasio di Zara*, Zara 1897, str. 26-68.

⁹ Zara 1855.

¹⁰ Beč i Zadar, 1856, str. 132.

¹¹ Zagreb 1925, str. 82.

¹² Zara 1888, str. 101.

također donosi već uobičajene podatke o obitelji Ferra, te, smatrajući ga najznačajnijim članom obitelji, nešto više podataka i o samom Lorenzu Fondra. Ulogu Lorenza na mirovnim pregovorima u Sremskim Karlovcima 1699. god. ukratko navodi A. de Benvenuti¹³, dok je kratki prikaz Fondrine političke, diplomatske i napose književne djelatnosti prikazao K. Stošić u djelu "Galerija uglednih Šibenčana". Porijeklo i prisutnost obitelji Fondra u dalmatinskim gradovima uz kratki spomen Lorenza Fondre prikazuje J. Kolumbić u prilogu "Grbovi zadarskih plemićkih obitelji početkom II austrijske vladavine Dalmacijom". Pored dosad navedenih sinteza i priloga ličnost Lorenza Fondre najbolje je prikazana u slijedeća dva rada. Ponajprije je riječ o predgovoru G. Ferrari-Cuppilija pod naslovom "Della vita e degli scritti di Lorenzo Fondra" povodom objavljivanja Fondrinog rukopisa o povijesti relikvije sv. Šimuna. Autor je ukratko prikazao životni put i političko djelovanje Lorenza Fondre, zadržavajući se znatno više na razmatranju osnovnih karakteristika Fondrina rukopisa. Pored navedenog predgovora G. Ferrari-Cuppilija, značajan prilog poznavanju ličnosti Lorenza Fondre predstavlja i tekst D. Berića u ediciji "Leksikon pisaca Jugoslavije" u kojem je u najkraćim crtama, ali vrlo pregledno i sa dragocjenom bibliografijom Fondrinih objavljenih radova, te literaturom o njegovom djelovanju, donesen presjek Fondrina života i rada.

Oporuka Lorenza Fondre napisana je 15.2.1709. god. u Zadru u njegovoj kući u predjelu sv. Vida u prisustvu guvernera Ivana Krstitelja Soppe Fortezza i Giorola Ferrari. U početnom dijelu oporuke iznosi uobičajenu formulu o nužnosti da se prije časa smrti napiše posljednja želja. Svoju dušu preporučuje svemogućem Bogu, svetim nebeskim anđelima i svojim svecima zaštitnicima. Traži da se nakon njegove smrti održi 300 zadušnica, a žena Angela neka se pobrine da se redovito održi jedna mansionaria na oltaru sv. Lovre u Šibeniku. U znak vjernosti ostavlja svakom svom sluzi jedan dukat, te sobaru Lupu Ricotti 4 dukata. Nećaku Ivanu Pellegrini i njegovoj braći ostavlja sat sa njihovom nabavljen u Njemačkoj. Nećakinji Lauri poklanja dijamantnu ogrlicu, a nećaku Antoniju Calcina sliku Bl. Dj. Marije talijanskog baroknog slikara Antonija Beluzzija¹⁴. Od pobožnih mjesta (lazaret leproznih, zalagaonica, crkva sv. Šimuna, oltar sv. Sakramenta u katedrali) novac (5 dukata svakom) ostavlja samo oltaru sv. Sakramenta i sv. Šimunu. Za svog zakonitog nasljednika imenuje ženu Angelu i jedinog nećaka Antonija. Angela u potpunosti raspolaze sa svim njegovim dobrima bez obveze da načini inventar i sa pravom poslovanja imovinom prema svojim željama i potrebama. Nećak Antonio je u svakom pogledu podređen upravi Angele, ali je po njoj smrti izravni nasljednik imetka Lorenza Fondre. Ukoliko Antonio umre prije Angele, imetak nasljeđuje nećakinja Laura. Oporučitelj potom navodi da se slike koje posjeduje nalaze dijelom u Šibeniku, a dijelom u Zadru, te da svoju biblioteku (čiji sadržaj na žalost ne navodi) i pisma ostavlja nećaku Antoniju. Od nasljednika traži da se oltaru sv. Lovre u Šibeniku preda neki dar, te da se nastave brinuti za njegovo ukrašavanje. Ostatak imovine neka pripadne obitelji Pellegrini, a ukoliko među nasljednicima dođe do bilo kakvog spora svoj sud neka da Ivan pellegrini. Na kraju oporuke Lorenzo Fondra imenuje kao njenog jedinog izvršitelja svoju ženu Angelu.

Oporuka je otvorena 2.7.1709. god. neposredno nakon smrti Lorenza Fondre, a na zahtjev njegove žene Angele. Oporuku je otvorio vijećnik Julije Soppe u prisustvu Jurja Paniuzzi i Nikoleta Tomašića. Oporuka se nalazi u Historijskom arhivu u Zadru, fond Spisi zadarskih bilježnika - Zuanne Emanuelli, busta II, br. 28.

Oporuka Lorenza Fondre, 15.2.1709. god.

Nel nome di Cristo amen L'anno della sua Santissima Nativita 1709 indizione 2da giorno di Venerdi 15 Febbraio. Nelli tempi del Serenissimo Principe e Signor Nostro il Signor Alvise Mocenigo per l'Idolio Gratia inclito Dose di Venezia e del Regimento del

¹³ Storia di Zara dal 1409 al 1797, Milano 1944, str. 165, 277.

¹⁴ Antonio Beluzzi rođen je 1654. godine u mjestu Pieve di Soligo u pokrajini Trevizo. Slikarstvo je učio u Šibeniku kod Dominika Dinfika, a kasnije je uglavnom djelovao u Veneciji. Tipičan je predstavnik mletačkog dekorativnog baroka (Dizionario biografico degli Italiani, vol. VIII, Roma 1966, str. 1-2).

Illustrissimo Signor Zan Francesco Zorzi Conte di Zara et alla presenza del Signor Nostro Zeneral il magnifico Signor Conte Giulio Soppe Honorando Consiglier e me Nodaro.

Dove ritrovandomi io Conte Lorenzo dottor Fondra gravamente indisposto di corpo se bene sano Grazia al Signor Iddio di memoria ragione ed intelletto e trovandomi in necesita di disponer delle cose mie risolvo et presento nuncupativo testamento detato da me al Nodaro de verbo ad verbum esprimer la mia ultima volonta. In primis luoco adunque humilio alla misericordia d'Iddio e alla Sua infinita pieta l'anima mia e lo supplico per il merito della Sua Sacratissima Passione a perdonarmi i miei peccati de quali humilimente mi perdo ed imploro misericordioso perdono.

Supplico La Gran Madre d'Iddio mia Padrona ed Avocata racogliermi nella Sua Santa protezione a conciliarmi La divina Grazia con anco i santo Angeli del Cielo e tra i santi del Paradiso e specialmente i miei santi Protettori. Quando succedesse il mio obbito sara cura dal mio Commissario de miei funerali essi ricordo che mentre son stato sempre amico della Moderazione in vita dever esse sempre piu moderati gli honori che si impartescono di cadaveri quello che molto piu mi preme che Signor Comissario e gli heredi s'aricordino dell'anima mia e voglio che oltre quei Sacrificij che Vogliono celebrarti nei funerali mi siano senza dilatione fatte celebrar messe trecento. Ho raccomandando alla Signora Contessa Angela mia diletissima consorte che in ogni modo si procuri di stabilire una mansionaria all'altar del mio Glorioso San Lorenzo in Sebenico glielo aricordo di novo e la prezo di far tutto cio che si puo per adempire e continuar questo gran bene. A tutta la mia servitu lasio oltre i loro salarij un ducato da 6,4 per cadauno et ad Lupo Ricotta mio Cameriere ducati quatro in Segnio d'amore.

Lascio al mio amatissimo nipote dottor Giovanni Pellegrini e fraterna in segnio d'amore e di stima il mio orologio a pendolo portato di Germania con tutto il suo ornamento.

Alla Signora Lorenza o Laura mia amatissima nipote Lascio La gongantuolio ossia giro da Collo di diamante che s'atrova nel mio Sevignio.

Al Signor Antonio Calcina mio Carissimo nipote Lascio per puro Segnio d'amore L'Imagine della Beata Vergine dipinta dal pitor Beluzi.

Essendomi aricordati i luochi pii Lascio al Sanctissimo Sacramento et All'Arca del mio Glorioso San Simon ducati cinque per cadauno per una volta tanto.

Nel resto miei heredi Universali instituisco e voglio che siano la Signora Contessa Angela mia diletissima e piu che benemerita consorte et il Conte Antonio mio unico nipote della famiglia con le seguenti condizioni. Dovra La Signora Contessa Angiela in primo luoco goder tutti i miei beni mobili, stabili di qualunque sorte grazia e tuto cio che mi fosse nel mio residuo senza obbligo alcuno Inventario e senza obbligo d'alcun veridimento di conto anche con liberta bisognandole e ocorendole di poter allienar e mobili e stabili secondo il suo piacere come herede libera e assoluta tale essendo il suo mente le mie obbligazioni e La mia risoluta volenta. Il Signor Conte Antonio mio nipote dovra dipender in tutti, e per tutto da questa benefica Gentildona, e lo moghlie a farlo con tutta L'attenzione perche ... Lui se li regolera seguendo la prudenza della Medesima.

Dopo la morte della Signora Contessa Angiela che Dio Lungamente consoni succedera nelle mie povere Sostanze il Signor Conte Antonio predetto mio nipote, e come io non voglio apporle condizione alcuna cosi lo consiglio d'haver mera alla Sua posterita et alla Sua discendenza se a Dio piacesse donarglielo perche nei beni della nostra Casa vi sono beni miei liberi e particolari Beni paterni, Beni Materni liberi, e fideicomessi voglio che in caso non havesse il Conte Antonio discendenza che li fedecomissi passino come e di Giustizia in Laureta mia nepote, e Sua filiolanza Sciogliendola in tal caso dal vincolo della riferita in me fatta.

Decedero che tutti li miei quadri quali sono quelli che s'atrovano in questa Citta di Zara, et li sette che sono nel mio mezzato a Sebenico siano conservati a decoro della

famiglia e ne proibisco col maggior vigore che posso La distrazione benchè voglia credere che ogni uno conspirara a condervarli una marca e un testimonio Sibello di Civiltà. Decidero Similmente che sij conservata la mia libreria non dico augmentata perchè non mi reggio miei nipoti e Comisario ad impedirlo colla forma piu rigorosa anzi intendo che ne sia privo chi volesse far tal distrazione e che ne sia fatta un regalo all'altar del mio Glorioso San Lorenzo in Sebenico et li Presenti dovranno sempre continuarlo a ornamento dell'altare in mia memoria.

Finalmente sopra ogni altra cosa mi preme la consumazione in Casa del bellissimo bacile d'argento regalo fattomi dall' Eccellentissimo Signor Provveditor General da Riva mio benegnizario, et adorato Patrone sotto qualunque per tutto pur tanto non si dovrà privare La Cosa di tanto ornamento e Se mai vi natesse questo tentazione incarico Li Signori e li prego miei nipoti e Comisario ad impedirlo colla forma piu rigorosa anzi intendo che ne sia privo chi volesse far tal distrazione e che ne sia fatta un regalo all'altar del mio Glorioso San Lorenzo in Sebenico et li Presenti dovranno sempre continuarlo a ornamento dell'altare in mia memoria.

Non essendo mai seguita effettiva divisione de stabili liberi e fideicomissi materni tra questa Famiglia e Pellegrini crederci che fosse bene praticarla Facilitara La medesima alcune note da me fatte e Le carte che tutte sono state per quanto ivi e stato possibile unite e posse insieme. Se nascese qualche dificolta prego il Signor Giovanni Pellegrini a dar luoco alla ragione con La sua virtu e consiglio li miei heredi dipender in tutto e per tutto dal suo giusto parere.

Commisario e fedel essecutore della mia presente volonta instituisco, nomino, e voglio che sia la Signora Contessa Angiela mia consorte con autoritta purissima informa.

Fato in Zara in Casa del pre nominato Signor Conte Lorenzo Dotor Fondra Gentiluomo di questa Citta posta nel contrada di San Vido presenti li Signor Governadur Giovanni Batistta Soppe Fortezza e Giorolo Ferrari testimonij.

Et io Zuanne Emanuelli di Veneta autoritta Nodaro Publico e giurato di Zara ha scritto il presente testamento detato dal pre nominato Signor Conte Fondra allo quale letto, e riletto L'aprovo ed ordino sia oportunamente eseguito.

Adi di 2 Luglio 1709 Stante La morte del oltrasritto Nobile Signor Conte Lorenzo dotor Fondra Seguita il giure de leggi ad istanza della Signora Contessa Angiela sua relicta fu in Casa del medesimo del Nobile Signor Conte Giulio Soppe chi all' hora come si uno di Magnifici Signori Consiglieri intervenne alla facitura del presente testamento doppo la ricognizione del Suo Sigillo e Sua inscriptione apperto il presente testamento e publicato da me Zuane Emanuelli Nodaro Publico di questa Citta presenti il Reverendissimo Don Zorzi Bonicelli e Nicoletto Tomassich testimonij.

S u m m a r y

Lorenzo Fondra - a writer, historian, diplomat and lawyer - may as his diverse activities are concerned be counted among most significant persons of Zadar and Dalmatia in the second part of 18th century. In the introductory part the author discloses Lorenzo Fondra's origins, the presence of his family in Italy and Dalmatian towns. We learn of Lorenzo Fondra's path through life, his schooling in Padua, eminent positions in the City of Zadar administration, being elected into Boards of Noblemen in Zadar, Šibenik, Trogir and Nin, as well as acquirement of land property within the Zadar and Šibenik districts through the investiture of Venetian Republic. There is a stress on Lorenzo Fondra's importance as a historian of Zadar and Dalmatia, followed by the list of his papers (sometimes published as manuscripts) and a brief account of historiographical works on his life and activities. At the end of the paper the author briefly retells the contents of Lorenzo Fondra's will, giving its full text in the appendix.

UDK 949.713

ISSN 0353-295 X

FILOZOFSKI FAKULTET ZAGREB - HUMANISTIČKE I DRUŠTVENE ZNANOSTI

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
ИНСТИТУТ ХОРВАТСКОЙ ИСТОРИИ

R A D O V I

VOL. 25

Z A G R E B

1992.

FILOZOFSKI FAKULTET ZAGREB - HUMANISTIČKE I DRUŠTVENE ZNANOSTI

Izdavač: ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST

UREDNIČKI ODBOR

Branka BOBAN, Zagreb, Mirjana GROSS, Zagreb, Josip LUČIĆ, Zagreb, Marijan MATICKA, Zagreb, Ivan OČAK, Zagreb, Tomislav RAUKAR, Zagreb, Petar STRČIĆ, Zagreb

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK

Josip LUČIĆ, Zagreb

Adresa uredništva: Filozofski fakultet Zagreb - Humanističke i društvene znanosti, Zagreb, Krčka ul. 1

Časopis izlazi jednom godišnje

Izdavanje časopisa sufinancira Ministarstvo znanosti

Rješenjem Republičkog komiteta za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu R Hrvatske br. 6859/1 od 5. X. 1982. časopis "Radovi" oslobođen je plaćanja poreza na promet proizvoda.

Časopis je registriran u Republičkom komitetu za informacije R Hrvatske pod br. UP-547/2-84-1984.